

Припремио: Проф. др Миле Дмичић

ПРАКСА УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЗАКОН О ПРЕМЈЕРУ И КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ

Утврђује се да Законом о допунама Закона о премјеру и катастру непокретности који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 23. септембра 2009. године није повријеђен витални национални интерес конститутивног бошњачког народа.

Дефинисање појмова коришћених у закону, по оцјени Вијећа, ствар је цјелисходне процјене законодавца, односно питање законодавне политике и о томе, према члану 115. Устава Републике Српске, Уставни суд, на тиме ни Вијеће за заштиту виталног интереса овог суда, није надлежно да одлучује. Уз то, Вијеће је оцијенило да се оспорена одредба овог закона, као и оспорени закон у цјелини, подједнако односе на сва лица која се нађу у истој правној ситуацији, без обзира на лична својства.

Из образложења

Одлучујући о прихватљивости захтјева, Вијеће је на сједници одржаној 29. децембра 2009. године донијело рјешење којим је утврђено да је прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за покретање поступка за утврђивање постојања виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о допунама Закона о премјеру и катастру непокретности, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 23. септембра 2009. године. Наиме, Вијеће је у претходном поступку утврдило да су испуњене процесне претпоставке за прихватљивост захтјева,

цијенећи чињеницу да је обавјештење о покретању поступка за заштиту виталног националног интереса Вијећу доставио предсједавајући Вијећа народа Републике Српске, да је поменуто одлуку о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа једногласно донијело свих осам делегата Клуба делегата бошњачког народа, да се у Вијећу народа о поменутом захтјеву гласало по процедури за заштиту виталног интереса, али није постигнута сагласност, те да Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа такође није постигла сагласност поводом овог питања.

Поднеском од 29. децембра 2009. године Вијеће је, у складу са чланом 48. став 2. и 3. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, Клубу делегата српског народа и Клубу делегата хрватског народа у Вијећу народа и Народној скупштини Републике Српске доставило на одговор рјешење о прихватљивости предметног захтјева Клуба делегата бошњачког народа.

У образложењу и допунском образложењу које је Вијећу достављено уз Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса наводи се да Клуб делегата бошњачког народа сматра да је члан 1. Закона о допунама Закона о премјеру и катастру непокретности повријеђен витални национални интерес, јер угрожава право власништва као једно од основних људских права. Из овог образложења произилази да оспорена одредба, којом је дефинисано значење појма корисник односно посједник, оставља могућност да и лице које врши фактичку власт на ствари – непосредни посједник, ту власт врши без ваљаног правног основа, а на штету власника. На тај начин би се, по мишљењу Клуба делегата бошњачког народа, власници непокретности бошњачке националности довели у неповољнију и дискриминаторску позицију, јер би морали доказивати своје право на посјед које произилази из права власништва на непокретности.

У одговору који је 18. јануара 2010. године дала Народна скупштина Републике Српске на рјешење о прихватљивости захтјева Клуба делегата бошњачког народа наводи се да је одредбом члана 1. оспореног закона дефинисан појам корисника односно посједника зато што је у Закону о премјеру и катастру непокретности овај појам коришћен, а

да при томе у самом закону није дефинисан. Суштина законодавне интервенције у текст основног закона се, према наводима из одговора, своди на ближе одређивање појма корисник непокретности, а све са циљем да се обезбједи могућност уписа концесије у катастар непокретности. Овом допуном се, како је наведено, само настојало, на нај-адекватнији начин, одговорити потребама праксе која захтијева регистрацију концесионих права у релевантним регистрима, при чему се имала у виду неажурност земљишнокњижних евиденција.

Вијеће је утврдило да Закон о допунама Закона о премјеру и катастру непокретности, оспореном одредбом члана 1. став 1. прописује да се у Закону о премјеру и катастру непокретности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 34/06 и 110/08), у члану 2 додаје нови став који гласи: „(9) корисник, односно посједник непокретности је лице које врши фактичку власт на ствари (непосредни посједник), односно лице које фактичку власт на ствари врши преко другог лица коме је по основу уговора о коришћењу, концесији, дугорочном закупу и другог правног посла дало ствар у непосредан посјед (посредни посједник)“. Поред тога, ставом 2. овог члана, прописано је да досадашњи ст. 9, 10, 11, 12, 13. и 14. постају ст. 10, 11, 12, 13, 14. и 15. Чланом 2. став 1. овог закона прописано је да се у члану 16. у ставу 3. последије тачке 2. додаје нова тачка која гласи: „(3) концесији и дугорочном закупу, док је ставом 2. овог члана прописано да досадашње тач. 3, 4. и 5. постају тач. 4, 5. и 6. Према члану 3. овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у 'Службеном гласнику Републике Српске'“.

У поступку оцјењивања да ли је оспореним законом дошло до повреде виталног националног интереса бошњачког народа, Вијеће је имало у виду одредбу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којом је утврђено да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и општа акта, као и тачку 6. Амандмана XXXII на Устав, према којој Република уређује и обезбјеђује, између осталог, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине. Поред наведеног, Вијеће је имало у виду члан 5. став 1. алинеја 2. Устава, која је допуњена Амандманом LXIX на Устав Републике Српске, према којој се

уставно уређење Републике темељи на обезбјеђивању националних равноправности и заштити виталних интереса конститутивних народа. Вијеће је такође имало у виду и да је чланом 70. Устава, који је допуњен Амандманом LXXXV на Устав Републике Српске, утврђена заштита виталних националних интереса конститутивних народа као што су остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти, идентитет једног конститутивног народа, уставни амандмани, организација органа јавне власти, једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука, образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културно наслеђе, територијална организација, систем јавног информисања као и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса, уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Вијећу народа.

Полазећи од наведених уставних одредби, Вијеће је утврдило да је оспореном одредбом члана 1 Закона о допуни Закона о премјеру и катастру непокретности, допуњен члан 2 основног закона, који је систематизован у поглављу I у којем су садржане основне одредбе, те да се истим само одређује значење коришћених појмова у смислу закона, у конкретном случају појам корисник односно посједник. Дефинисање појмова коришћених у закону, по оцјени Вијећа, ствар је цјелисходне процјене законодавца, односно питање законодавне политике и о томе према члану 115. Устава Републике Српске, Уставни суд, па тиме ни Вијеће за заштиту виталног интереса овог суда, није надлежно да одлучује. Уз то, Вијеће је оцијенило да се оспорена одредба овог закона, као и оспорени закон у цјелини подједнако односе на сва лица која се нађу у истој правној ситуацији, без обзира на лична својства.

На основу изложеног, Вијеће је утврдило да Законом о допуни Закона о премјеру и катастру непокретности није дошло до повреде виталног националног интереса конститутивног бошњачког народа, те је одлучено као у изреци ове одлуке.

(Рјешење УВ -4/09 од 26. јануара 2010. године)

ЗАКОН О ОДРЖАВАЊУ ПРЕМЈЕРА И КАТАСТРА ЗЕМЉИШТА

Утврђује се да Законом о измјенама и допунама Закона о одржавању премјера и катастра земљишта који је изгласала Народна скупштина Републике Српске на 33. редовној сједници, одржаној 23. септембра 2009. године, нису повријеђени витални интереси конститутивног бошњачког народа.

Вијеће је оцијенило да се овај закон не може сматрати питањем виталног националног интереса ниједног конститутивног народа у Републици Српској посебно, јер се одредбе Закона у цјелини, па и одредбе члана 4, једнако односе на сваког грађанина Републике Српске који се налази у истој правној ситуацији, односно чије право на некретнинама се мијења, поред осталог и на основу уговора о концесији и уговора о дугорочном закупу не краћем од пет година.

Прописивањем да се промјена корисника у катастарском оперативу спроводи и на основу уговора о концесији и уговора о дугорочном закупу не краћем од пет година, по оцијени Вијећа, једнако се односи на право власништва грађана припадника бошњачког народа, као и права власништва било којег другог народа, односно нема национални карактер, те због тога не може угрозити витални национални интерес ни довести до дискриминације у уживању било којег од права гарантованих Уставом.

Из образложења

На сједници одржаној 23. децембра 2009. године Вијеће је, Рјешењем број УВ-5/09, одлучило да је прихватљив Захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа за покретање поступка за утврђивање постојања виталног интереса конститутивног бошњачког народа у наведеном закону, јер је констатовано да су испуњене Уставом Републике Српске утврђене претпоставке о прихватљивости захтјева. Наиме, Вијеће је, на основу наведеног акта и приложене документације утврдило да је акт о покретању поступка за утврђивање постојања виталног интереса конститутивног бошњачког народа у Закону поднио пред-

сједавајући Вијећа народа Републике Српске, да су о покретању поступка за утврђивање постојања виталног интереса конститутивног бошњачког народа једногласно одлучили свих осам делегата Клуба Бошњака у Вијећу народа, да се у Вијећу народа о поменутом захтјеву гласало по процедури за заштиту виталног интереса и да није постигнута сагласност свих клубова конститутивних народа у Вијећу народа, као ни сагласност Заједничке комисије Вијећа народа и Народне скупштине Републике Српске.

Поднеском од 04. јануара 2010. године Вијеће је, у складу са чланом 48. став 2. и 3. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, Клубу делегата српског народа и Клубу делегата хрватског народа у Вијећу народа и Народној скупштини Републике Српске, доставило рјешење о прихватљивости предметног захтјева Клуба делегата бошњачког народа, ради одговора.

У одговору који је на на рјешење о прихватљивости наведеног захтјева доставила Народна скупштина Републике Српске, поред осталог, наведено је да амандман Клуба делегата бошњачког народа, онако како је формулисан, није могао бити предмет расправе, односно усаглашавања пред Вијећем народа и Заједничком комисијом Народне скупштине, јер, како истичу, оваква формулација подразумијева претходно усаглашавање Заједничке комисије око амандмана који је Клуб Бошњака предложио у вези са чланом 1. став 9. Закона о допунама Закона о премјеру и катастру непокретности. Сматрају да, сходно члану 47. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, захтјев треба рјешењем огласити неприхватљивим. Такође наводе да, уколико Вијеће не прихвати ову аргументацију, да се они позивају на одговор изнесен у предмету УВ-4/09, јер се, како наводе, ради о суштински истој интервенцији Клуба Бошњака у законски текст. С тим у вези истичу да не стоји образложење из овог захтјева о наводној могућности да се непокретности које су у власништву Бошњака, који тренутно немају пребивалиште у Републици Српској, постојећом верзијом Закона, узурпирају, односно користе без правног основа, као и то да не постоји реална потреба да се и овим законом додатно дефинише појам лица које врши власт на ствари без ваљаног правног основа. Указују, наиме на то да је материја власничких односа, па тако и коришћење ствари без

ваљаног правног основа, на много концизнији начин регулисана системским законима, а права и обавезе који проистичу из истих утемељена су у постулатима правне науке. Предлажу да се захтјев одбије као неоснован, јер сматрају да није утемељен на Уставу Републике Српске односно да у предметном случају није повријеђен витални национални интерес нити једног конститутивног народа, како је дефинисано Амандманом LXXII којим је допуњен чланом 70. Устава Републике Српке.

Оспореном одредбом члана 4. Закона прописано је да се у члану 20. Закона о одржавању премјера и катастра земљишта („Службени гласник Републике Српске“, бр. 19/96), последије става 1. додаје нови став 2. који гласи:

„Промјене корисника у катастарском оперативу проводе се и на основу уговора о концесији и уговора о дугорочном закупу не краћем од пет година“.

Из образложења и допунског образложења Одлуке о покретању заштите виталног интереса Клуба делегата бошњачког народа произилази да су овај поступак покренули јер сматрају да је чланом 4. Закона повријеђен витални национални интерес бошњачког народа, односно да је овим чланом угрожено право власништва грађана бошњачке националности. Наиме, оспореном одредбом је, како наводе, појам корисника односно посједника дефинисан тако да оставља могућност да лице које врши фактичку власт на ствари, непосредни посједник, ту власт врши без ваљаног правног основа, а на штету власника. Такође наводе да велики дио грађана бошњачке националности не живи у својим предратним пребивалиштима и фактички не ужива своју непокретну имовину која је, како тврде, изложена бесправном коришћењу од других лица.

У поступку одлучивања о меритуму у овом предмету, Вијеће је имало у виду члан 68. Устава, који је замијењен Амандманом XXXII и којим је у тачки 6, поред осталог, утврђено да Република уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, као и члан 70. став 1. тачка 2. Устава, којим је утврђено да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и општа акта.

С обзиром на то да из наведених уставних одредаба произилази овлашћење Народне скупштине за доношење Закона о одржавању пре-

мјера и катастра земљишта, којим се, поред осталог, уређују и питања промјене корисника у катастарском операту, Вијеће је оцијенило да је начин на који ће ово питање бити уређено ствар цјелиходне процјене законодавца.

У овом поступку Вијеће је имало у виду и члан 5. став 1. алинеја 2. Устава Републике Српске, према којој се уставно уређење Републике темељи на обезбјеђивању националне равноправности и заштити виталних националних интереса конститутивних народа, затим члан 70. Устава, који је допуњен Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске, којим је утврђена заштита виталних националних интереса конститутивних народа дефинисана као право конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти, идентитет једног конститутивног народа, уставни амандмани, организација органа јавне власти, једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука, образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културног наслеђа, територијална организација и систем јавног информисања и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса, уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Вијећу народа.

Имајући у виду наведене уставне одредбе, оспорену одредбу Закона, наводе из захтјева, те узимајући у обзир одговор Народне скупштине на рјешење о прихватљивости захтјева Клуба делегата бошњачког народа, Вијеће је утврдило да одредба члана 4. Закона, односно Закон у цјелини, не представља закон којим би били повријеђени витални национални интереси дефинисани у Амандману LXXVII на Устав Републике Српске. Вијеће је оцијенило да се овај закон не може сматрати питањем виталног националног интереса ниједног конститутивног народа у Републици Српској посебно, јер се одредбе Закона у цјелини, па и одредбе члана 4, једнако односе на сваког грађанина Републике Српске који се налази у истој правној ситуацији, односно чије право на некретнинама се мијења, поред осталог и на основу уговора о концесији и уговора о дугорочном закупу не краћем од пет година. С тим у вези, наводи Клуба делегата бошњачког народа да се оспореном одредбом даје могућност да непосредни посједник има

незаконит посјед, а да се и поред тога сматра корисником непокретности, по оцјени Вијећа, могу, евентуално бити предмет оцјене уставности Закона, у редовном поступку пред Уставним судом, а никако питање постојања повреде виталних националних интереса било којег конститутивног народа. Наиме, Вијеће је оцијенило да је неоснована тврдња Клуба делегата бошњачког народа да би оспореном одредбом Закона грађани бошњачке националности долазили у неповољну и дискриминаторску позицију да доказују своје право на посјед имовине коју фактички не користе, јер је очигледно да се оспореном одредбом не даје предност ниједном конститутивном народу, нити се праве разлике међу њима. Наиме, прописивањем да се промјена корисника у катарстарском оперативном спроводи и на основу уговора о концесији и уговора о дугорочном закупу не краћем од пет година, по оцјени Суда, једнако односи на право власништва грађана бошњачке као и права власништва било којег другог народа, односно нема национални карактер, те због тога не може угрозити витални национални интерес ни довести до дискриминације у уживању било којег од права гарантованих Уставом.

(Рјешење УВ -5/09 од 26. јануара 2010. године)

**ОДЛУКА О ПОКРЕТАЊУ ЗАШТИТЕ ВИТАЛНОГ
НАЦИОНАЛНОГ ИНТЕРЕСА БОШЊАЧКОГ НАРОДА НА
ЗАКЉУЧАК БРОЈ 01-1879/09
ОД 28. ДЕЦЕМБРА 2009. ГОДИНЕ**

Није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за покретање поступка за утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закључку број 01-1879/09 од 28. децембра 2009. године, који је донијела Народна скупштина Републике Српске.

Имајући у виду да оспорени закључак не садржи општу правну норму и да нема обавезујући карактер, већ да њиме Народна скупштина изражава своје опредјељење у погледу одређеног питања политичке природе, Вијеће је утврдило да није у оквиру његове

надлежности да оцјењује сагласност оспореног закључка са одредбама Устава о заштити виталних националних интереса конститутивних народа, односно да нису испуњене процесне претпоставке за оцјену о прихватљивости захтјева за утврђивање повреде виталног националног интереса у оспореном закључку.

Из образложења

На основу поменутог акта председавајућег Вијећа народа и приложене документације, Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда утврдило је да је Клуб делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске дана 5. јануара 2010. године, под бројем 03.2-5-99/09-3, једногласно донио Одлуку о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа на Закључак број 01-1879/09 од 28. децембра 2009. године, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала након разматрања Закључка Владе Републике Српске којим су утврђени Ставови поводом одлука високог представника за Босну и Херцеговину од 14. децембра 2009. године. Вијеће је такође утврдило да се на Тринаестој редовној сједници Вијећа народа, одржаној 2. фебруара 2010. године, о поменутом захтјеву Клуба делегата бошњачког народа гласало по процедури за заштиту виталног интереса, али није постигнута сагласност свих клубова у овом вијећу. Заједничка комисија Вијећа народа и Народне скупштине на сједници одржаној 17. фебруара 2010. године такође није постигла сагласност поводом овог питања.

У току поступка Вијеће је, прије свега, размотрило правну природу оспореног закључка Народне скупштине, јер ова чињеница представља претходно питање од којег зависи постојање процесних претпоставки за заснивање надлежности Уставног суда, па тиме и Вијећа за заштиту виталног интереса овог суда.

Закључак број 01-1879/09 од 28. децембра 2009. године Народна скупштина је донијела након разматрања Закључка Владе Републике Српске број 04/1-012-22423/09 од 14. децембра 2009. године, којим су утврђени Ставови поводом одлука Високог представника за Босну и

Херцеговину од 14. децембра 2009. године. Према тачки 1. оспореног закључка, Народна скупштина усваја поменути закључак Владе Републике Српске, док је тачком 2. овог акта одређено да исти ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Према члану 115. Устава Републике Српске, који је допуњен тачком 1 Амандмана LXXXVIII, Уставни суд, поред осталог, одлучује о сагласности закона, других прописа и општих аката са Уставом и о сагласности прописа и општих аката са законом (став 1. тачке 1. и 2), те о сагласности закона, других прописа и општих аката Народне скупштине са одредбама Устава о заштити виталних интереса конститутивних народа (став 2. тачка 1).

Чланом 188. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 79/07) прописано је да се закључком утврђује политика извршавања закона, других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина, дају смјернице за спровођење те политике и утврђују обавезе Владе, министарстава и посебних организација у спровођењу те политике, припремању закона и других аката.

Како из садржине оспореног закључка произилази, овим актом усваја се одређени закључак Владе Републике Српске, којим је Влада утврдила ставове поводом конкретних одлука високог представника за Босну и Херцеговину. Дакле, оспорени закључак не садржи општу правну норму и нема обавезујући карактер, већ њиме Народна скупштина изражава своје опредјељење у погледу одређеног питања политичке природе. Због тога, по оцјени Вијећа, предметни закључак, по својој правној природи, не представља правни акт, већ политички акт, којим се подржавају одређени политички ставови које је заузела Влада Републике Српске поводом одлука високог представника за БиХ.

Имајући у виду наведено, Вијеће је утврдило да није у оквиру његове надлежности да оцјењује сагласност оспореног закључка са одредбама Устава о заштити виталних националних интереса конститутивних народа, односно да нису испуњене процесне претпоставке за оцјену о прихватљивости захтјева Клуба делегата бошњачког народа за

утврђивање повреде виталног националног интереса овог народа у оспореном закључку.

(Рјешење УВ -1/10 од 2. марта 2010. године)

ЗАКОН О ПОЛИЦИЈСКИМ СЛУЖБЕНИЦИМА

Утврђује се да Законом о полицијским службеницима број: 01-102/10, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на 35. сједници, одржаној 25. јануара 2010. године, није повријеђен витални национални интерес конститутивног бошњачког народа.

Имајући у виду да се избор, именовање и разрјешење службеника врши на начин прописан Законом о унутрашњим пословима Републике Српске и у складу са Законом о министарским, Владиным и другим именовањима, који прописује и механизме за обезбјеђивање адекватне заступљености, Вијеће сматра да оспореном одредбом није повријеђен витални национални интерес конститутивног народа.

Из образложења

Одлучујући о прихватљивости предметног захтјева, Вијеће је, на сједници одржаној 30. марта 2010. године, донијело рјешење којим је утврђено да је прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за покретање поступка за утврђивање постојања виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о полицијским службеницима број: 01-102/10, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на 35. сједници, одржаној 25. јануара 2010. године. Наиме, Вијеће је у претходном поступку утврдило да су испуњене све процесне претпоставке за прихватљивост захтјева, цијенећи да је акт о покретању поступка за заштиту виталног националног интереса Вијећу доставио предсједавајући Вијећа народа Републике Српске, да је Одлуку о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа донијело једногласно свих осам делегата Клуба делегата бошњачког народа, да се у Вијећу народа о наведеном захтјеву гласало по процедури за заштиту виталног интереса, али да

није постигнута сагласност, те да Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа такође није постигла консензус поводом овог питања. Такође, Вијеће је утврдило да се захтјев Клуба делегата бошњачког народа односи на витални национални интерес утврђен Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске, алинеја један, којим је допуњен члан 70. Устава

Сагласно Пословнику о раду Уставног суда Републике Српске, Вијеће је, поднеском од 30. марта 2010. године, свим клубовима делегата конститутивних народа у Вијећу народа и Народној скупштини Републике Српске, доставило на одговор рјешење о прихватљивости захтјева Клуба делегата бошњачког народа број: УВ-2/10 од 30. марта 2010. године.

У образложењу Одлуке Клуба делегата бошњачког народа, којом је покренут поступак заштите виталног националног интереса, наведено је да члан 4. Закона о полицијским службеницима са формулацијом „Састав полицијских службеника у Министарству треба оквирно да одражава национални састав у складу са Уставом Републике Српске“ не обезбјеђује припадницима бошњачког народа да буду одговарајуће заступљени у Министарству унутрашњих послова Републике Српске на начин како је то гарантовано Амандманом LXXXV на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 97. Устава. С обзиром на то да члан 4. оспореног закона није разрадио и конкретизовао наведени уставни принцип који гарантује пропорционалну заступљеност конститутивних народа у овој јавној институцији, а што је према Уставу Републике Српске дефинисано као витални национални интерес, предложени су амандмани на наведени закон како би била обезбијеђена пропорционална заступљеност овог народа.

У одговору који је 13. априла 2010. године доставила Народна скупштина Републике Српске на предметни захтјев Клуба делегата бошњачког народа, наводи се да је у конкретном случају намјера законодавца, приликом доношења Закона о полицијским службеницима, била хармонизација законских прописа Републике Српске са осталим позитивним прописима који регулишу предметну материју у Босни и Херцеговини, имајући при томе у виду и европске стандарде у овој области, као и чињеницу да је Министарство унутрашњих послова

јединствен орган на простору цијеле Републике Српске и да се, између осталог, пријем полицијских службеника треба да врши у складу са законом прописаним општим и посебним условима, а њихово распоређивање – у складу са потребама организационих јединица овог органа. У погледу оспореног члана 4. предметног закона истиче се да наведени члан по својој садржини додатно наглашава и потврђује обавезу законодавца да се креће у уставном оквиру одређеном чланом 97. Устава Републике Српске, који је допуњен Амандманом LXXXV. Ово јасно произилази и из поглавља V Закона о полицијским службеницима, које разрађује појединости запошљавања полицијских службеника и начин приступања Министарству унутрашњих послова, те утврђује обавезе надлежног министра и директора полиције да донесу релевантна подзаконска акта с циљем спровођења наведеног закона, а све у складу са чланом 4. овог закона. Цијенећи да оспорени закон на исцрпан и адекватан начин регулише материју запошљавања полицијских службеника, не остављајући простора злоупотребима на које указује Клуб делегата из реда бошњачког народа у Одлуци о покретању виталног националног интереса, доносилац закона предлаже да Вијеће утврди да у конкретном случају није повријеђен витални национални интерес нити једног конститутивног народа у Републици Српској.

У поступку одлучивања о меритуму у овом предмету Вијеће је имало у виду:

Чланом 115. став 1. тачке 1. и 2. Устава Републике Српске утврђено је да Уставни суд одлучује о сагласности закона, других прописа и општих аката са Уставом и о сагласности прописа и општих аката са законом, а тачком 1. Амандмана LXXXVIII, којим је допуњен став 2. овог члана, утврђено је да Уставни суд одлучује о сагласности закона, других прописа и општих аката Народне скупштине са одредбама Устава о заштити виталних интереса конститутивних народа.

Амандманом LXVII на Устав Републике Српске, којим је замијењен члан 1. Устава, посљедња алинеја, утврђено је да Срби, Бошњаци и Хрвати, као конститутивни народи, Остали и грађани, равноправно и без дискриминације учествују у вршењу власти у Републици Српској.

Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава, дефинисани су витални национални интереси конститутивних народа на сљедећи начин:

„остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти;

- идентитет једног конститутивног народа;
- уставни амандмани;
- организација органа јавне власти;
- једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука;
- образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културно наслеђе;
- територијална организација;
- систем јавног информисања;
- и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Вијећу народа“.

Чланом 97. Устава који је допуњен Амандманом LXXXV утврђено је:

„Конститутивни народи и група Осталих ће бити пропорционално заступљени у јавним институцијама у Републици Српској.

Као уставни принцип, таква пропорционална заступљеност ће се базирати на попису из 1991. године, док се Анекс 7. у потпуности не проведе, у складу са Законом о државној служби Босне и Херцеговине. Овај општи принцип ће се прецизирати ентитетским законом. Ти закони ће утврдити конкретне рокове и регулисаће горе поменути принцип у складу са регионалном етничком структуром ентитета.

„Јавне институције“, као што је то поменуто у горњем тексту, су министарства у Влади Републике Српске, општински органи власти, окружни судови у Републици Српској, као и општински судови у Републици Српској.

У поступку оцјењивања да ли је оспореним законом дошло до повреде виталног националног интереса бошњачког народа, Вијеће је утврдило да се Законом о полицијским службеницима регулишу полицијска овлашћења, основни принципи у примјени полицијских овлашћења, дужност и права, запошљавање, радни услови, чиновни, унапре-

ђење, дисциплинска и материјална одговорност полицијских службеника запослених у Министарству унутрашњих послова Републике Српске (у даљем тексту: Министарство), као и полицијско образовање, постављање и распоређивање кадета.

Оспореним чланом 4. Закона прописано је да „Састав полицијских службеника у Министарству треба оквирно да одржава национални састав у складу са Уставом Републике Српске“.

Полазећи од цитираних одредби Устава, оспореног Закона о полицијским службеницима, те узимајући у обзир разлоге оспоравања члана 4. предметног закона, као и наводе из одговора Народне скупштине Републике Српске, Вијеће је утврдило да наведеним законом у цјелини, а посебно чланом 4. нису повријеђени витални национални интереси конститутивног бошњачког народа утврђени Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске којим је допуњен члан 70. Устава. Наиме, Вијеће је оцијенило да се одредбе овог закона подједнако односе на сваког грађанина Републике Српске који конкурише на упражњено радно мјесто полицијског службеника и који жели да заснује радни однос у Министарству унутрашњих послова Републике Српске, те да припадници ниједног конститутивног народа нису ни по којем основу доведени у неравноправан положај у поступку запошљавања, па тако ни по основу своје националне припадности. Такође, Вијеће је оцијенило да се оспореном одредбом члана 4. Закона о полицијским службеницима довољно и прецизно прописује обавеза надлежног Министарства у погледу пропорционалне заступљености конститутивних народа у поступку запошљавања полицијских службеника, утврђене Амандманом LXXXV на Устав Републике Српске, а што је додатно разрађено и конкретизовано одредбама садржаним у поглављу V. Упражњена радна мјеста и запошљавање и у поглављу XIV. Прелазне и завршне одредбе. Наиме, овим одредбама прецизно су утврђени рокови у којима треба да поступе надлежни органи Министарства с циљем реализације одредаба овог закона, а које се односе на запошљавање полицијских службеника. Истовремено, Вијеће је имало у виду да оспорени закон у поглављу VII уређује поступак избора, именовања и разрјешења директора и замјеника директора Министарства и да се према члану 55. овог закона избор, именовање и разрјешење наведених

лица врши на начин прописан Законом о унутрашњим пословима, а све у складу са Законом о министарским, Владиним и другим именованима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 41/03), који прописује, између осталог, механизме за обезбјеђивање адекватне заступљености представника конститутивних народа и представника из реда Осталих у регулисаним органима дефинисаним овим законом (члан 3. став 1. и став 2. тачка Е). Дакле, из наведеног јасно произилази да оспореном одредбом члана 4. Закона о полицијским службеницима није повријеђено право бошњачког народа на пропорционалну заступљеност приликом запошљавања у Министарству унутрашњих послова Републике Српске.

Сагласно наведеном, Вијеће је оцијенило да оспореном одредбом члана 4. Закона о полицијским службеницима није повријеђен основни уставни принцип садржан у члану 1. који је замијењен Амандманом XLIV, односно Амандманом LXVII на Устав Републике Српске, а према којем Срби, Бошњаци и Хрвати као конститутивни народи, Остали и грађани, равноправно и без дискриминације учествују у вршењу власти у Републици Српској, односно да се оспореним законом у цјелини не вријеђају витални национални интереси конститутивних народа дефинисани у Амандману LXVII на Устав Републике Српске.

(Рјешење УВ -2/10 од 27. априла 2010. године)

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Утврђује се да Законом о измјенама и допуни Закона о Радио-телевизији Републике Српске, број 01-109/10 од 26. јануара 2010. године, који је Народна скупштина Републике изгласала на сједници одржаној 26. јануара 2010. године, није повријеђен витални национални интерес конститутивног бошњачког народа.

Вијеће сматра да оспореним актом није повријеђен витални национални интерес конститутивног народа, јер је уређивање начина отуђења имовине у функцији заштите општег интереса, а свака

појединачна одлука Народне скупштине у томе смислу мора бити упућена на разматрање и Вијећу народа које може, ако нађе за сходно, да покрене механизам заштите виталног националног интереса. Такође, Вијеће може да цијени да ли је предложеним рјешењем у закону повријеђен витални национални интерес, а не и да ли је интерес повријеђен само зато што нешто не постоји у закону.

Из образложења

Одлучујући о прихватљивости захтјева, Вијеће је на сједници одржаној 30. марта 2010. године донијело рјешење којим је утврђено да је прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за покретање поступка за утврђивање постојања виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о измјенама и допуни Закона о Радио-телевизији Републике Српске, број 01-109/10 од 26. јануара 2010. године, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 26. јануара 2010. године. Наиме, Вијеће је у претходном поступку утврдило да су испуњене процесне претпоставке за прихватљивост захтјева, цијенећи чињеницу да је обавјештење о покретању поступка за заштиту виталног националног интереса Вијећу доставио председавајући Вијећа народа Републике Српске, да је поменуто одлуку о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа једногласно донијело свих осам делегата Клуба делегата бошњачког народа, да се у Вијећу народа о поменутом захтјеву гласало по процедури за заштиту виталног интереса, али није постигнута сагласност, те да Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа такође није постигла сагласност поводом овог питања. Такође, Вијеће је утврдило да се поменути захтјев Клуба делегата бошњачког народа односи на витални национални интерес бошњачког народа дефинисан у Амандману LXXVII, којим је допуњен члан 70. Устава Републике Српске, као систем јавног информисања.

Из садржине образложења које је Вијећу достављено уз Одлуку о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа произилази да је Клуб делегата бошњачког народа покренуо поступак

заштите виталног националног интереса у погледу чл. 1. и 2. Закона о измјенама и допуни Закона о Радио-телевизији Републике Српске, јер се ове одредбе, по мишљењу овог клуба, односе на витални национални интерес бошњачког народа дефинисан у Амандману LXXVII, којим је допуњен члан 70. Устава Републике Српске, као систем јавног информисања. Наиме, овај клуб сматра да одредба члана 1. оспореног закона, која прописује претходну сагласност Народне скупштине Републике Српске за случај отуђења или уступања на управљање и располагање трећим лицима покретне и непокретне имовине којом управља и располаже РТ РС доводи у питање успостављање и компетенцију Корпорације јавних РТВ сервиса Босне и Херцеговине, као и да се њоме уводи политички утицај на јавни сервис. Поред тога, овај клуб сматра да члан 2. овог закона не садржи све надлежности које Корпорација врши у име сва три јавна сервиса, а које су утврђене у члану 6. став 3. Закона о јавном РТВ систему Босне и Херцеговине. Наведене надлежности су, како се наводи у образложењу, битне за остваривање виталног националног интереса бошњачког народа, и то нарочито оне које се тичу заједничког коришћења кадровских потенцијала, садржаја за информативне емисије, политику и стратегију у управљању људским потенцијалима јавних РТВ сервиса.

Поднеском од 30. марта 2010. године Вијеће је, у складу са чланом 48. ст. 2. и 3. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, Клубу делегата српског народа и Клубу делегата хрватског народа у Вијећу народа и Народној скупштини Републике Српске доставило на одговор рјешење о прихватљивости предметног захтјева Клуба делегата бошњачког народа.

У одговору који је 13. априла 2010. године дала Народна скупштина Републике Српске на рјешење о прихватљивости захтјева Клуба делегата бошњачког народа, оспорени су наводи из захтјева Клуба делегата бошњачког народа да је одредбама чл. 1. и 2. Закона о измјенама и допуни Закона о Радио-телевизији Републике Српске повријеђен витални национални интерес конститутивног бошњачког народа. Према наводима из одговора, одредба члана 1. оспореног закона донесена је у циљу заштите имовине Републике Српске, која је већински власник имовине коју користи и којом управља и располаже РТ РС. Имајући у

виду да је чланом 68. Устава Републике Српске, који је замијењен Амандманом XXXII, утврђено да Република уређује и обезбјеђује, између осталог, и заштиту свих облика својине, као и чињеницу да је Република Српска оснивач и већински власник РТ РС, било је неопходно, како се наводи у одговору, допунити основни закон у дијелу који се односи на управљање и располагање имовином. При томе, у одговору се наглашава да се ради о потпуно анационалној норми као и да амандман 1, који је поменути клуб предложио на ову одредбу, није адекватно образложен. Уз то, у одговору се наглашава да ни одредбом члана 2. овог закона није повријеђен витални национални интерес било којег народа, те да је овом одредбом извршена измјена основног члана 23. став 2. Закона ради усаглашавања са Законом о Јавном радио-телевизијском систему Босне и Херцеговине. Оспореним измјенама су се, према наводима из одговора, настојали нормирати одређени имовинскоправни односи, те усагласити Закон о Радио-телевизији Републике Српске са Законом о Јавном РТВ систему Босне и Херцеговине, а што је, према члану 44. Закона о Јавном РТВ систему БиХ, обавеза институција Републике Српске. Због свега наведеног, доносилац оспореног закона сматра да њиме није повријеђен витални национални интерес конститутивног бошњачког народа.

Закон о измјенама и допуни Закона о Радио-телевизији Републике Српске, оспореном одредбом члана 1. прописује да се у Закону о Радио-телевизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 49/06 и 73/08), у члану 8. додаје нови став који гласи: „(2) у случају отуђења или уступања на управљање и располагање трећим лицима покретне и непокретне имовине којом управља и располаже РТРС, потребно је претходно прибавити сагласност Народне скупштине Републике Српске.“ Чланом 2. оспореног закона прописано је да се у члану 23. мијења став 2. тако да гласи: „(2) Корпорација у име сва три јавна РТВ сервиса координира коришћење и управљање техничким ресурсима, имовином и инфраструктуром информационе технологије.“

У поступку оцјењивања да ли је оспореним законом дошло до повреде виталног националног интереса бошњачког народа Вијеће је имало у виду одредбу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којом је утврђено да Народна скупштина доноси законе, друге

прописе и општа акта, као и тач. 6, 9, 14. и 18. Амандмана XXXII на Устав, према којима Република уређује и обезбјеђује, поред осталог, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај предузећа и других организација, као и основне циљеве и правце привредног развоја, те политику и мјере за усмјеравање развоја, контролу законитости располагања средствима правних лица и систем јавног информисања. Поред наведеног, Вијеће је имало у виду члан 5. став 1. алинеја 2. Устава, која је допуњена Амандманом LXIX на Устав Републике Српске, према којој се уставно уређење Републике темељи на обезбјеђивању националних равноправности и заштити виталних интереса конститутивних народа. Такође Вијеће је имало у виду и да је чланом 70. Устава, који је допуњен Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске, утврђена заштита виталних националних интереса конститутивних народа као што су остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти, идентитет једног конститутивног народа, уставни амандмани, организација органа јавне власти, једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука, образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културно наслеђе, територијална организација, систем јавног информисања као и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса, уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Вијећу народа.

Поред наведених уставних одредби, Вијеће је имало у виду да је Република Српска оснивач Радио-телевизије Републике Српске, те да је Законом о Радио-телевизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 49/06) уређен Јавни радио-телевизијски сервис Републике Српске (организација, дјелатност, програмска начела, органи управљања и др). Уз то, Вијеће је имало у виду да је поменути закон прописано да ће права и обавезе према Радио-телевизији Републике Српске вршити Народна скупштина Републике Српске у складу са овим законом и Законом о Јавном радио-телевизијском систему Босне и Херцеговине (члан 4. став 2).

Полазећи од наведених одредаба Устава и Закона о Радио-телевизији Републике Српске, те узимајући у обзир наводе из одговора

Народне скупштине Републике Српске, Вијеће је оцијенило да прописивањем овлашћења Народне скупштине да даје претходну сагласност у случају отуђења или уступања на управљање и располагање трећим лицима покретне и непокретне имовине којом управља и располаже РТРС није дошло до повреде виталног националног интереса бошњачког народа. Наиме, по оцјени Вијећа, одредба члана 1. оспореног закона представља уређивање начина остваривања својинских права и обавеза над средствима у државној својини и услова под којим се та средства преносе у друге облике својине и као таква је у функцији заштите општег интереса у том поступку. Сагласно наведеном, Вијеће је оцијенило да оспорена одредба не ставља у неповољнији положај било који од конститутивних народа, а у конкретном случају бошњачки конститутивни народ. При томе се Уставни суд, с обзиром на своју надлежност, не може упуштати у могући политички утицај на јавни сервис, с тим да Вијеће констатује да свака одлука Народне скупштине, па и евентуална одлука о давању сагласности у смислу оспорене одредбе, према члану 69. став 2. Устава који је допуњен тачком 1. Амандмана LXXVI на Устав, мора бити упућена на разматрање Вијећу народа у којем случају се, ако је то потребно, може покренути механизам заштите виталног националног интереса.

У вези са наводом подносиоца захтјева да оспорени члан 2. овог закона не садржи све надлежности које Корпорација врши према члану 13. став 2. Закона о Јавном радио-телевизијском систему Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 78/05), а које су битне за остваривање виталног националног интереса бошњачког народа, Вијеће је утврдило да може само да цијени да ли се предложеним рјешењем у закону за које се тражи покретање поступка повређује витални национални интерес, а не и то да ли је интерес повријеђен само зато што нешто није прописано у закону. Уз то, Вијеће констатује да идентичну одредбу у погледу надлежности које Корпорација врши у име сва три јавна РТВ сервиса садржи и Закон о Јавном радио-телевизијском систему Босне и Херцеговине (члан 6. став 3. тачка с).

На основу изложеног, Вијеће је утврдило да Законом о измјенама и допуни Закона о Радио-телевизији Републике Српске није дошло до

повреде виталног националног интереса конститутивног бошњачког народа.

(Рјешење УВ -3/10 од 27. априла 2010. године)

ЗАКОН О РЕФЕРЕНДУМУ И ГРАЂАНСКОЈ ИНИЦИЈАТИВИ

Није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за покретање поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа у Закону о референдуму и грађанској иницијативи број 01-179/10 од 10. фебруара 2010. године, који је изгласала Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној 9. и 10. фебруара 2010. године.

Није прихватљив захтјев за заштиту виталног националног интереса када подносилац захтјева није конкретизовао која повреда виталног националног интереса конститутивног народа постоји у оспореном закону и у чему се она састоји.

Из образложења

Вијеће је, на основу наведеног акта и приложене документације, утврдило: да је за захтјев за покретање поступка за утврђивање постојања виталног интереса конститутивног бошњачког народа у Закону гласало свих осам делегата Клуба бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске; да се у Вијећу народа гласало по принципу виталног интереса, те да, за усвајање овог захтјева, није постигнута сагласност свих клубова конститутивних народа у Вијећу народа, као ни сагласност Заједничке комисије Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске.

Поред тога, Вијеће је утврдило да је у образложењу које је достављено уз Одлуку о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа наведено да Клуб делегата бошњачког народа сматра да Закон у одређеним одредбама угрожава и повређује виталне

националне интересе конститутивног бошњачког народа као и то да ће, у складу са овим образложењем, поднијети амандмане на изгласани закон. Наиме, поред начелног става да Републици Српској није неопходан нови закон о референдуму, због, како наводе, осјетљиве атмосфере могућих референдумских питања, укључујући и питање њеног ентитетског статуса, Клуб делегата бошњачког народа истиче да због познате чињенице да је у овом ентитету радикално измијењена етничка структура становништва и 1991. године, практично могуће да грађани, припадници само једног народа, одлучују о резултату референдума. Надаље, указујући на то да не оспоравају референдум као форму демократског непосредног изјашњавања грађана о нарочито важним питањима за све грађане на подручју локалног, ентитетског или државног нивоа власти, и на питања из Закона којима се задира у њихов национални интерес наводе: да у смислу члана 77. Устава Републике Српске, Закон мора прецизирати да се референдум на нивоу Републике Српске може организовати само о питањима која су у њеној надлежности, а у складу са Уставом Републике Српске и Уставом Босне и Херцеговине; да се питања као што су суверенитет, територијални интегритет и безбједност Босне и Херцеговине, укључујући њен међународни правни субјективитет и континуитет, ни у којем случају не могу постављати на референдуму, ради избјегавања било какве нерегуларности и кршења уставно-правног поретка; да је, у складу са начелима конститутивности народа и равноправног и недискриминаторског учествовања у вршењу власти у Републици Српској, за утврђивање приједлога за референдум, када је предлагач референдума предсједник Републике и Влада Републике Српске, потребна консултација, односно сагласност оба потпредсједника Републике, односно оба потпредсједника Владе; да се у органима за спровођење референдума мора обезбиједити пропорционална заступљеност конститутивних народа и Осталих као и то да Закон није разрадио остваривање бирачког права, односно права гласања на референдуму за оне грађане који живе изван Републике Српске. Уколико се наведена питања не би регулисала на предложени начин, у складу са уставноправним системом и начелима равноправности народа, Клуб Бошњака сматра да такав закон не би обезбјеђивао легалитет и легитимитет евентуалног референдума.

У поступку одлучивања о прихватљивости захтјева за покретање поступка за заштиту виталног националног интереса конститутивног бошњачког народа у Закону, Вијеће је, поред наведеног, имало у виду и:

- члан 70. Устава Републике Српске, допуњен Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске, којим је утврђено да су витални национални интереси конститутивних народа: остваривање права конститутивних народа да буду адекватно заступљени у законодавним, извршним и правосудним органима власти; идентитет једног конститутивног народа; уставни амандмани; организација органа јавне власти; једнака права конститутивних народа у процесу доношења одлука; образовање, вјероисповијест, језик, његовање културе, традиције и културно наслеђе; територијална организација; систем јавног информисања и друга питања која би се третирали као питања од виталног националног интереса уколико тако сматра 2/3 једног од клубова делегата конститутивних народа у Вијећу народа;
- члан 46. став 1. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 29/05), којим је прописано да Вијеће одлучује о прихватљивости у року од седам дана од пријема уредног захтјева ако су испуњене претпоставке за одлучивање о постојању виталног националног интереса конститутивног народа утврђене у Амандману LXXVII на Устав Републике Српске, као и то да је подносилац захтјева уз захтјев за оцјену виталног националног интереса, поред доказа о спроведеној процедури, у смислу одредбе члана 70. Устава Републике Српске, обавезан Вијећу доставити и образложење захтјева са назнаком повреде виталних националних интереса из члана 70. Устава Републике Српске;
- члан 47. Пословника, којим је прописано да ће Вијеће, уколико подносилац захтјева не поступи по одредбама члана 46. овог пословника, донијети рјешење да је захтјев неприхватљив и
- члан 1. Закона, којим се дефинише предмет овог закона, односно прописује да се овим законом уређује: расписивање и спровођење

републичког референдума и референдума у општини, односно граду, органи за спровођење референдума, начин непосредног изјашњавања грађана на референдуму, заштита права грађана у спровођењу референдума и начин остваривања грађанске иницијативе.

На основу наведених уставних и законских одредаба, као и навода из образложења Одлуке о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа, Вијеће је утврдило да је у конкретном случају спроведена процедура у складу са Амандманом LXXVII на Устав Републике Српске којим је допуњен члан 70. Устава. Такође Вијеће је утврдило да Образложење које је Клуб делегата бошњачког народа доставило уз Одлуку о покретању поступка за заштиту виталног националног интереса бошњачког народа не садржи назнаку повреде одређеног виталног националног интереса из Амандмана LXXVII на Устав Републике Српске, којим је допуњен члан 70. Устава. Подносилац захтјева је поднио образложење али „није назначио повреде виталног националног интереса из члана 70. Устава Републике Српске“. Дакле, није назначио ниједну повреду из девет алинеја члана 70. Амандмана LXXVII Устава Републике Српске.

У складу са предњим, подносилац захтјева није поступио по одредбама члана 46. Пословника о раду Уставног суда Републике Српске, због чега је у складу са чланом 47. истог Пословника, Вијеће одлучило као у изреци рјешења.

Треба напоменути да је у 2005. и 2006. години у неколико предмета учињен исти пропуст од стране подносиоца захтјева као и у овом предмету, који су резултирали идентичним рјешењем као што је ово.

Иако је напријед дата оцјена довољна за утемељеност изреке рјешења, Вијеће је, ипак, због осјетљивости материје, у складу са одредбама члана 120. Устава Републике Српске, по службеној дужности, испитало образложење подносиоца захтјева.

Оцијењено је да садржај образложења нема ниједног показатеља у чему би се састојао витални национални интерес неког од конститутивних народа.

Наведених пет амандманских приједлога поменутих у образложењу не указују, појединачно или укупно свих пет, да би се радило о било којем виталном интересу.

У аспекту надлежности Уставног суда Републике Српске при разматрању да ли је закон уставан или не, Суд је дужан да ту уставност разматра у односу на назив или садржај закона.

Референдум, као појам, представља глас народа (*vox populi*) којим се грађани на демократски и непосредан начин изјашњавају о референдумском питању. У већини модерних држава егзистира Закон о референдуму, као што егзистира у члану 77. Устава Републике Српске.

Образложење подносиоца захтјева хипотетички предлаже шта би требало унијети у закон, забранити у закону, начин гласања и слично, што је апсолутно ван надлежности Уставног суда. Уставни суд је чувар Устава, а није законодавац. Законодавац је Народна скупштина Републике Српске.

Дакле, из анализе образложења подносиоца захтјева нигдје се не види појам виталног интереса ни у називу, ни у садржају Закона. Уставни суд није улазио у могуће референдумско питање које не би било легитимно, било по Уставу Републике Српске или Уставу Босне и Херцеговине.

(Рјешење УВ -4/10 од 20. априла 2010. године)

Лектор и коректор:
Наташа Кеџман

Штампа:
ГРАФОПАПИР Бања Лука

За штампарију:
Петар Вукелић, граф. инж.

Тираж:
400 примјерака

**Часопис СРПСКА ПРАВНА МИСАО излази једном годишње, а чланци се штампају на језику, писмом и изговором како су од стране аутора достављени. Рукописи се не враћају. Сарадња у часопису се не хонорарише. Претплата се врши на адресу:
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ БАЊА ЛУКА,
за часопис СРПСКА ПРАВНА МИСАО.**

Министарство информисања Републике Српске рјешењем број 01-354/93 од 8.06.1993 год. извршило је упис часописа СРПСКА ПРАВНА МИСАО у Регистар јавних гласила под редним бројем 27.